THE OLDEST AND MOST POPULAR SLOVENIAN NEWSPAPER IN UNITED STATES OF AMERICA.

AMERIKANSKI SLOVENEC

NAJSTAREJŠI IN NAJBOLJ PRILJUBLJEN SLOVENSKI LIST V ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIŠKIH.

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU, — S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI IN ZAPADNE SLOVANSKE ZVEZE V DENVER, COLO.

ŠTEV. (No.) 114. CHICAGO, ILL., SREDA, 22. JULIJA — WEDNESDAY, JULY, 22, 1925. LETNIK XXXIV.

Vojna v Maroko.

BOJ SE JE NADALJEVAL NA 18 MILJ DOLGI FRONTI V KATEREM SO RIFIJANCI TRPELI VELIKE IZGUBE. — FRANCOSKI LETALCI REŠILI POSTOJANKO.

Fez, Maroko. — Pretečeno nedeljo na vse zgodaj, ko je še tema vladala preko bojne poljane, se je pričelo nervozno gibanje med francoskimi vojaki na fronti. Poveljniki so izbirali svoje najboljše, navduševali sojih ter čakali. Lahko in težko topničarstvo, konjenica in pehota, vse to na 18 milj dolgi fronti se je na dano povelje dvignilo še predno je napočil dan. Pešci so bili prvi, ki so naznanili s prasketanjem pušk Rifijancem, da se bo pričel bojni ples. Takoj nato zagrmijo topovi, sovražnik se postavi v bran in ko se je zdanilo je bilo že veliko mrtvih med četami Abd-el Krima. Tedaj pa zavre kri v prsih ostrostrelcev Rifijancev. Iz dobrih poziciji so tako vspešno streljali, da so vsaj začasno ustavili prodiranje Francozov. A sreča jim ni bila mila. Premoči so se morali podati in pozicijo za pozicijo zapustiti, na bežeče v dolini so alžirski konjeniki streljali, kar jih je pa pobegnilo v gore so francoski pešci s revolverji in sabljami pomorili.

Veliko ranjenih je ostalo na bojišču pri tej operaciji, za katere se je takoj poskrbelo. Veliko konjev se je zvijalo v mukah, ki so bili obstreljeni, rešila jih je krogla v glavo nadaljnega trpljenja.

Letalci so tudi tukaj igrali svojo vlogo in potom radio naznanjali gibanje Rifijancev. Poročilo pravi, da so tisoče ton streljiva nasipali na Rifijance in jih veliko število pobili.

Postojanko v Rihana, katero so zajeli kakor je bilo poročano včeraj Rifijanci, so francoski letalci rešili in utrdbe razdejali.

Dan se je končal z zmago Francozov, ki so po velikem trudu že dopoldneva prinesli pomoč postojanki v Ain Aicha, katera je v neprestanem ognju Rifijancev branila vspešno točko Quergha, 30 milj od mesta Fez.

—o—

Komunisti se stepli s policijo.

Varšava, Poljsko. — Dva detektiva sta zahtevala na ulici od treh neznancev izkaznice, a mesto izkaznic sta dva od njih potegnila revolverje in pričela streljati, eden od detektivov je bil smrtno zadet. Policija je prihitela na pomoč in merila v noge napadalcev, ki so popadali na tla. Ranjenih je bilo sedem policistov in večje število pasantov. Izkazalo se je, da so bili napadalci komunisti.

—o—

Samomor prekupčevalca.

Chicago, Ill. — Emil W. Wagner, bivši predsednik ene največjih prekupčevalskih tvrdk žita, je v samomorilnem namenu skočil s petnajstega nadstropja Westminster poslopja na South Dearborn in W. Monroe cesti, kjer so našli mrtvega. Vzrok samomora je nesreča pri kupčiji, skozi katero je prišel ob vse imetje. Mr. Wagner je bil star 71 let.

—o—

ŠIRITE "A. S. in EDINOST"

STRAŠANSKA EKSPLOZIJA.

Nastala je eksplozija na tovornem čolnu v chicaški reki, plameni so švigali visoko v zrak, ki so ogrožali severni del mesta.

—o—

Chicago, Ill. — Na tisoče prebivalcev v severno-zahodnem delu mesta je bilo v nevarnosti, ko je nastala v nedeljo popoldan eksplozija na tovornem čolnu Texas Oil kompanije v chicaški reki v vznožju Clay ceste. V zrak je šlo 42.000 galon gasolina v treh tankih in dva tovorna čolna sta bila razstreljena na kosce, k sreči ni bilo nikogar na čolnih, tako da ni bilo človeških žrtev. Reka je bila spremenjena v plamen skoro tri bloke, gosti dim je pregnal vse prebivalce iz poslopij, na stotine šip je popokalo, res pravcati čudež, da ni nihče prišel ob življenje, tudi materialna škoda je primeroma le majhna. Poročilo pravi, da so ogenj zanetili otroci ko so se igrali.

Nepopisna bi bila nesreča, ako bi se vnel plin v tankih Gas kompanije, ki je bil od prostora kjer je nastala eksplozija le 100 čevljev oddaljen.

Nevarnost je bila tako velika, da je načelnik ognjegascev Seyferlich poslal na lice mesta vse oddelke gasilcev in dva gasilna čolna, ki so brizgali na ob reki stoječa poslopja, kakor na leseni most preko reke na North ave. Gasilci so se nahajali celi čas v smrtni nevarnosti, ker je večina od njih stala na prostoru kjer ima Texas Oil kompanija svoje podzemeljske zaloge gasolina in je bila nevarnost, da bi tudi tam ne nastala razstrelba. Policija je imela polne roke dela, da je zadrževala množico kakih 25.000 oseb, ki jih je privedla radovednost v bližino, kjer so bili v nevarnosti za življenje, ako bi se bil vnel plin. Seyferlich je dejal, da bi bila nepopisna katastrofa, ako bi se jim ne posrečilo dobiti ogenj pod kontrolo.

Kapitan čolna pripoveduje, da so otroci ob reki napravili ogenj, ker pa so tam tla namočena z oljem se je ogenj naglo širil in videvši nevarnost je prijel za lopato in metal zemljo na ogenj z namenom, da ga zaduši, ko je videl, da je brezvspešno, opozori na čolnu se nahajajoče in jedva, da so stopili na varno se je čul silen pok in mahoma je bilo vse v plamenu in dimu.

—o—

Smrt preddelavca v rudniku.

Herrin, Ill. — Ira Neal, star 37 let, preddelavec C. W. & F. Coal kompanije se je smrtno ponesrečil v jami. Pokojni zapušča družino.

—o—

So ljudje, ki delajo drugim nasvete le zato, da se jih znebijo.

UMOR V JEČI.

Jetnik, ki ima na vesti več umorov in drugih zločinov je usmrtil sojetnika. — Kaznjenec pobegnil iz jolietske jetnišnice.

—o—

Joliet, Ill. — Jetnik Otto Maln, kateri ima na vesti dva umora je v jolietski ječi kjer se pokori za svoja dejanja usmrtil sojetnika črnca v navzočnosti 150 jetnikov zaposlenih pri delu in stražnika s puško. Morilec je zloglasni zločinec, kateremu je pri umoru Edward Lehmana meseca novembra leta 1923. pomagala njegova 19-letna žena. To je toraj njegov tretji umor. Načelnik detektivov v Chicagi je dejal, da bi se moglo Malna obesiti ko je izvršil že prvi umor. A ni se to storilo, temveč poslan je bil v Pontiak in kmalo nato je bil pomiloščen. Ko je užival poldrugo leto svobodo, je zopet izvršil umor in namesto na vešala je bil poslan v ječo v Joliet, kjer je sedaj zopet stegnil svojo zločinsko roko in izvršil tretji umor.

Pretečeni četrtek je pobegnil iz jolietske "honor farm" moriloc-policista Webb, kmalo nato še neki drugi. Policija v Chicago je pridno na delu, da bi pobegle izsledila.

—o—

ITALIJANSKO-JUGOSLOVANSKI PAKT PODPISAN.

—o—

Nettuno, Italija. — 32 pogodb, med temi tudi italijansko-jugoslovanski pakt je bilo podpisanih na zadnji konferenci v Benetkah. Za Italijo je podpisal premier Mussolini.

Reka je prosta luka, enako za Italijane, kakor tudi Jugoslovane. Za vsa posla izvršujoče se v Jugoslaviji se lahko poslužujejo v italijanskem ali slovanskem jeziku, le — na carini je vse italijansko, toraj morajo tudi Jugoslovani Italijansko tolči. Italijanskim odvetnikom je dovoljeno prakticirati v Dalmaciji in sploh Jugoslaviji. Motorni promet se bo vstanovil med Zara, Dalmacijo in v notranjost.

—o—

Mussolini bo operiran.

London. — Diktator Italije, premier Mussolini se bo moral podvreči operaciji, kar silno vznemirja gotove kroge v Rimu. Ni izključeno, da bi ne bila operacija usodepolna, ker je premier zelo slabega zdravja, kar je največ vzrok prevelika zaposljenost, ki mu ne dovoljuje potrebnega počitka. Posebno zadnje dni ga je potrlo, ko so postali nasprotniki fašizma bolj aktivni, kajti politično obzorje v Italiji ne obeta nič prida za fašiste, ker obstoji neka struja, ki finančno podpira opozicijo.

—o—

Eksplozija povzročila $250.000 škode.

Covington, Ky. — V Colker tovarni za žvečilni gum je nastala eksplozija, ki je povzročila podjetju $250,000 škode.

—o—

☞ŠIRITE A. S. & EDINOST.

KRIŽEM SVETA

— **Pittsburgh, Pa.** — 21 oseb, med temi devet gasilcev je bilo težko ranjenih pri gašenju ko je izbruhnil ogenj v Penn hotelu in eksplodiral v kleti kotel. Materialna škoda je velika.

— **Windsor, Ont.** — Mrs. Mary Haines, stara 31 let, je zavdala svojim trem otrokom od 2 do 5 let starim, strup. Otroci se nahajajo v kritičnem stanju v bolnišnici. Tudi mati je zavžila strup in kmalo nato umrla.

— **Ludington, Mich.** — Med tem ko se je Miss Ewing pred dnevom svoje poroke kopala, so prišli tatovi v stanovanje in poleg več drugih stvari odnesli tudi poročno obleko.

— **Grand Forks, N. D.** — Dirkajoči avto je zavozil preko ograje v množico in podrl na tla 12 oseb, dve osebi sta smrtno, druge lahko poškodovane. Dirkač je iz Chicago, z imenom Ray Claypool.

— **Washington.** — Mrs. Mary Jones, znana kot dobrotnica delavskim slojem pod imenom "mati Jones" je tukaj nevarno obolela. Mrs. Jones je stara 92 let.

— **Pariz.** — Bivši provizorični predsednik Ogrske, grof Karoly je bil v nekem tukajšnem hotelu okraden. Škode ima nad $3000.

— **Chicago, Ill.** — Kdo ima veselje do učenja krpati čevlje? Na 655 W. 14. cesti se je odprla šola za brezplačen pouk o krpanju čevljev. Pouk se je začel pretekli pondeljek.

— **Cherokee, Ia.** — Ker ga je zaročenka Miss Ina Ramer zavrgla, si je Harry Wenchell s kroglo končal življenje.

— **Winnipeg, Man.** — Iz West Kootenay poročajo o strašanskem gozdnem požaru. Več žag in pripravljalnega lesa je uničeno. Prostovoljni gasilci so na več krajih bili od dima vrženi nazaj, tako da je gašenje silno otežkočeno. Ogenj je tudi uničil Bowden v srednji Alberta in pognal 300 prebivalcev pod milo nebo, prišli so ob vse imetje.

— **Tokio.** — Stanje poslanika Bancrofta se je obrnilo na bolje. Zdravniki mu svetujejo naj se zadrži mirno, kar bo pospešilo ozdravljenje.

—o—

Sleparija z ameriškimi bankovci.

Sofija, Bolgarija. — Bolgarski detektivi so razkrili nov način sleparije z ameriškimi dolarji, ki krožijo po mestu Sofije. Bankovci po en dolar so napis kjer je "one dollar" zbrisali in na tisto mesto prilepili košček papirja, na katerem je natiskano "twenty dollars." Sleparija se opazi takoj in je najbrže delo kakšnega domačega sleparja, ki se je nahajal v Ameriki in hoče na ta način priti do denarja.

—o—

Strašanska poplava v Korea.

Šanghai, Kitajsko. — Kakor je že bilo poročano o poplavi v Korea posnemamo po zadnjih poročilih, da je prišlo 200 oseb ob življenje, ko je prestopila reka Han bregove. Veliko poslopij je razdejanih, nad 3000 oseb je brez strehe.

MILIJONAR "BOOTLEGGAR."

Milijonar solastnik New Southern hotela v Chicago obdolžen prestopka prohibicijske postave. — Aretiran in spuščen pod $10.000 varščine.

—o—

Chicago, Ill. — Max Stern, milijonar, solastnik hotela New Southern je bil aretiran na podlagi obdolžitve, da se peča s izdelovanjem žganja v kupčijske svrhe. Stern je bil aretiran, a kmalo nato spuščen na svobodo pod varščino $10.000.

Prohibicijski agenti so bili tri dni na delu, da bi izsledili žganjarsko kuhinjo za katero so vedeli, da se nahaja nekje blizu hotela, a vendar niso bili sigurni, v katerem poslopju. Sreča jim je bila mila tretji dan. Agent Mr. Alley je stal pred Sternovo trgovino kjer ima zalogo starine ko pride do njega Stern in ga vpraša ako bi ne hotel kaj kupiti. Allen odgovori, da čaka na nekega "bootleggerja." Tako? pravi Stern. "Čemu pa ne kupiš alkohol in si sam ne napraviš svojo žganje." Mr. Alley se je delal neveščega v tem poslu, nakar se je spustil v kupčijo s Sternom, Za $75.000 je dobil navodilo za izdeljavo žganja in 5 galon pijače. Ko je bila kupčija sklenjena vošči Stern agentu srečo, nato pa pokaže Alley zvezdo in ga aretira.

—o—

DARROW POD PET TISOČ DOL. VARŠČINE.

—o—

Dayton, Tenn. — Sodnik J. T. Raulston je pozval Clarence Darrowa pred sodišče radi žaljenja. Darrow je moral položiti varščino v znesku $5000. Sodnik je podal vzrok temu pozivu in med drugim tudi dejal, da so bili dobri ljudje v državi Tennessee po Darrowu sramotno napadeni.

V pondeljek je prišlo do prerekanja med zagovorniki, glede izjave znanstvenikov, naj se li prebere na glas v sodni dvorani, ali naj se spravi v sodni zapisnik, ne da bi se prečitalo. Sodnik je dovolil eno uro za čitanje izjave, toraj kolikor morajo v eni uri dokazati s svojo izjavo, lahko dokažejo, kar pa je bore malo časa za tako izjavo, kajti cela skladovnica rokopisov je ležalo na mizi pred Darrow-om in njegovimi tovariši. To so spisi raznih učenjakov evolucijonistov. V soboto so celi dan imeli samo s temi spisi opravka, katere so pripravljali vsak po svoje, ko so končali to delo so se domalega vsi znanstveniki vrnili domov.

—o—

Francoske čete izpraznile Bochum.

Bochum, Nemčija. — V pondeljek so odšle zadnje čete iz osrčja porurskega ozemlja. Tudi Hattingen in Witten so izpraznili; z Westphalia so odšle belgijske in francoske čete, kakor pravi poročilo bo do 31. julija izpraznitev porurskega ozemlja po zaveznikih popolna.

Iz Jugoslavije.

SENZACIONALNA ARETACIJA NA LJUBLJANSKI POŠTI. — V AMERIKANSKIM ODDELKU SE JE KRADLO. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Prijet dolarski princ.

Že dlje časa so opažali kontrolni organi glavne pošte, da v tamošnji-špediciji ni vse v redu. Kljub strogemu nadzorstvu nad amerikanskim oddelkom, so prihajale od prejemnikov pisem iz Amerike še vedno razne pritožbe. Končno se je vsled vestnosti poštnih nadzornih uradnikov vendar posrečilo meseca marca t. l. opaziti nepravilno manipuliranje z amerikanskimi pismi pri nekem uradniku, kateremu bi se pa za ta slučaj ne moglo še ničesar dokazati. Zato so ga nadzorni uradniki vedno strogo opazovali. — In končno je prišel zanj usodni dan.

Ker prihajajo iz inozemstva razna pisma z vzorci brez vrednosti, v katerih se pa včasih nahajajo tudi zelo drage stvari, je odredil kontrolni organ, da se morajo taka pisma otipati. Če se je ugotovilo, da je v takem pismu carini podvrženo blago, so taka pisma odložili na za to določen kraj, da so jih potem dali ocariniti. Par takih pisem s svilenimi nogovicami je tudi prišlo na neki dan ko je imel tam službo osumljeni uradnik Ivan Svetel. Ko je kontrolni organ hotel tista pisma izročiti carini, je opazil, da vsebina manjka. Takoj so odredili preiskavo v stanovanju Svetela, kjer so našli veliko zalogo ukradenih predmetov, katere so poslali Amerikanci svojcem v stari kraj. Svetel se bo moral zagovarjati pred sodiščem.

—o—

Strašen vihar na Sušaku.

Nad Sušakom je divjal strašen vihar, ki je trajal poldrugo uro. Med silnim nalivom se je utrgal oblak. Največ so trpele zaloge nekaterih trgovcev po kleteh, ki so popolnoma uničene.

—o—

Poprava samostana v Dečanih.

Ministrstvo ver je sklenilo, da izvrši še tekom tega leta generalno popravo vseh prostorov v samostanu Dečane. Razven tega se preuredi park in ostala posest tega samostana. Tozadevni krediti so odobreni.

—o—

Roparske tolpe v Hercegovini.

Iz Nevesinja poročajo, da je bilo pet muslimanskih seljakov, ki so šli proti Gackotu, napadenih od roparjev. Napadalci so dva seljaka ustrelili, enega so zavlekli v gozd, ga umorili in oropali. Na truplo umorjenca so pričvrstili listek, na katerem se je podpisal neki Vujević, "poveljnik odbora za osvobojenje Črne gore." Oblasti roparje, pobegnivše proti Nevesinju, zasledujejo.

—o—

Eksplozija bomb v Banjaluki.

Prispel je v Banjaluko vagon z bombami za tamošnje vojaštvo. Še istega dne so bile bombe prenešene v municijsko skladišče, kjer so nenadoma eksplodirale. Nastal je velik požar in prebivalstva se je lotila panika. K sreči so prispeli gasilci in ogenj takoj udušili.

Cerkven rop.

V noči od 22. na 23. junija so tatovi oropali cerkev v Šmihelu pri Novem mestu. Odnesli so baje ciborij in monštranco. Čudno je, da jih ni nihče slišal, da-si so hiše tik cerkve. Morebiti so tatovi iste hijene, ki so vdrle tudi v grob tajnega Kosička, kakor smo svoječasno poročali.

—o—

Bestilajna mati.

V Novem Sadu so v kleti hišnega posestnika Toše Markitiča našli zadavljeno truplo štirimesečnega dojenčka. Orožniki so zločinski materi, ki je baje iz boljših krogov, že na sledu.

—o—

Roparski glavar z volilnimi skrinjicami.

Orožniki so v Sarajevu prijeli zloglasnega roparskega glavarja Kosto Vukadina, zasledovanega radi raznih zločinov. V bližini njegove hiše so orožniki našli dve vojaški karabinki, turško puško, sabljo, s katero je Vukadin vodil svojo četo na roparske pohode ter dobroohranjeno — volilno skrinjico s 127 kroglicami ter 12 ključavnic s ključi za odpiranje skrinjic. Najdeni so bili tudi volilni oklici.

—o—

Požar v Pesnici.

V torek zvečer je pričelo goreti gospodarsko poslopje posestnika Koriča v Dobrenjah — Pesnici. Na pomoč je bila pozvana mariborska požarna bramba, ki pa je vsled slabe poti in pa zelo pozno obveščena, prišla na cilj, ko je bilo poslopje že popolnoma v plamenih. Škoda je precejšnja.

—o—

Premestitev pošte Krška vas v Cerklje.

Pošta in borzojav Krška vas je bila pred kratkim premeščena v Cerklje ob Krki, pošta Cerklje v kranjskem okraju pa se imenuje Cerklje pri Kranju.

DENARNE POŠILJATVE

V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, ITD.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljatve so dostavljene prejemniku na dom ali na zadnjo pošto točno in brez vsakega odbitka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah so bile včeraj sledeče: Skupno s poštnino:

500	— Din.	$ 9.55
1,000	— Din.	$ 18.75
2,500	— Din.	$ 46.75
5,000	— Din.	$ 93.00
10,000	— Din.	$185.00
100	— Lir	$ 4.45
200	— Lir	$ 8.55
500	— Lir	$ 20.50
1,000	— Lir	$ 39.75

Pri pošiljatvah nad 10,000 Din. ali nad 2,000 Lir poseben popust.

Ker se cena denarja čestokrat menja, dostikrat docela nepričakovano, je absolutno nemogoče določiti cena vnaprej. Zato se pošiljatve nakažejo po cenah onega dne, ko mi sprejmemo denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SICER PO POŠTI KAKOR TUDI BRZOJAVNO.

Vse pošiljatve naslovite na—SLOVENSKO BANKO ZAKRAJŠEK & CEŠAREK 70—9th AVE, NEW YORK, CITY.

EDINOST
AMERIKANSKI SLOVENEC
Prvi in najstarejši slovenski katoliški list v Ameriki. Amerikanski Slovenec ustanovljen leta 1891. Edinost leta 1914.
The first and the oldest Slovenian Catholic Newspaper in America. Amerikanski Slovenec established 1891. Edinost 1914.
Izhaja vsaki torek, sredo, četrtek in petek.
Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday.
— PUBLISHED BY: —
Edinost Publishing Company
1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill.
Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo. Advertising rates on aplication.

NAROČNINA:	Za Zedinjene države za celo leto	$4.00
"	Za Zednijene države za pol leta	$2.00
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	$4.75
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year	$4.00
"	For United States per half year	$2.00
"	For Chicago, Canada and Europe per year	$4.75
"	For Chicago, Canada and Europe per half year	$2.50

Entered as second clas matter October 11th 1919. at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1870.

Še enkrat evolucija.

Veliko je zanimanje te dni za nauk o evoluciji. Par izvežbanih jezičnih advokatov in stari Brajn (Bryan), so iz muhe naredili velikega slona in s tem dobili veliko publicitete, ki bi jo drugače zaman iskali. Ves svet gleda z velikim zanimanjem na malo deželsko mestece Dayton tam v Tennessee.

Nasprotniki, med temi tudi slovenski, vpijejo izzivajoče po svojem protiverskem časopisju, da je zmaga evolucije tukaj, in kot da s tem je ubit krščanski Bog in z njim vse krščanstvo. To seveda samo v njih fanatičnih glavah, drugje seveda ne.

Polemika je o tem vprašanju tudi v ameriškem časopisju velika in ostra. Razni poročevalci pišejo o tem procesu, kakor o kakem drugem velikem škandalu. Povprečnemu poročevalcu, ki napenja ušesa pri tej razpravi so glavno novice. Zato iz vsake besedice razpleto celo vrsto besed in iz vsakega stavka cele dolge odstavke ali članke. To je njih poklic, s tem hočejo napraviti svoje liste zanimive, katere prodajajo ljudem raznih prepričanj. Tako ustrežejo enim, drugim ne, kakor že pride.

Ta proces, ki se vrši v Daytonu pa ni resnično nobena znanstvena razprava. To je samo borba med starim Brajnom in Darrowom, katera se prepirata in zmerjati pri tej obravnavi.

Mi katoličani, kot udje edino prave cerkve Kristusove smo ljudje in kot pred take prihaja opisovanje tega procesa z vseh strani v tem in onem štilu. Gotovo je, da se v tem in onem vzbuja radovednost in da jih brezverni tisk tupatam užali, ker brezverci tlačijo katoličane in vse druge sektaše v en žakelj. Nobenega preudarjenja katoličanom ni potreba. Katoličani so v tem slučaju popolnoma prosti in so pripravljeni sprejeti za resnico vsako dokazano resnico, ki jo more dokazati veda in znanstvo na polju eksperimentarstva. Samo biti mora res resnica, ne pa samo teorija, ali nauk, ki ne more dokazati ničesar.

Katoliška cerkev nima definitivne teorije o razvoju človeškega telesa. Ima pa čisto in jasno določilo o človeški duši in tu pa zavrača vsak evolucijski nauk. Bog ustvari direktno vsako človeško dušo.

Nekateri katoliški učenjaki še celo kažejo naklonjenost teoriji evolucije, drugi so ji zopet nasprotni. To je pač človeško, kot pri vsaki drugi stvari. Na obeh straneh so izvrstni argumenti, a doslej so brez dokazov.

Žaljivo pa je za katoličane, kadar pridejo z dokazovanjem, da se je človek razvil iz opice, ali ko iščejo razne "missing links" med človekom in opico. To je smešno. In razlikuje se tozadevno mnenje tudi med protiverskimi učenjaki. Eni trdijo tako, drugi tako. Ravno tako so tudi smešne neverjetne govorice o starosti človeka. Domneva posameznega človeka je tako slaba kot drugega, pa lahko tudi dobra kot drugega. Stvar evolucije sliši v roke strokovnjakom, ne pa takim kot je n. pr. Darrow in še drugih par njegovih advokatov. Ignorantne kritike za ali proti ne bodo pomagale ne enemu ne drugemu, pa tudi ne bodo spremenile prav nič prave resnice, ki v tem obstoja. Resnica je samo ena in ta resnica je Bog! Nezmiselno je misliti, da bi demonstracija prave resnice škodovala katoliški cerkvi. Ravno nasprotno, privedla bo ljudi bližje h pravi resnici, ki je koncentrirana v Bogu.

To smo navedli čitateljem še enkrat, ker marsikateri so napačno poučeni po drugih listih, ki tlačijo katoličane z drugimi sektaši v en žakelj. Vsak si naj dobro zapomni, da stari metodist Brajn in pa jezični advokati, ala Darrow i. dr. niso merodajne autoritete pri reševanju evolucijskega vprašanja.

Naši verski nasprotniki s tem procesom tudi nas katoličane špikajo, češ, sedaj je prišel čas, ko bomo vašemu Bogu lahko figo pokazali. Toda to že delajo odkar širijo svoje protiverske nauke. A katoliška cerkev, ki temelji na Večni Resnici napreduje in gre mimo njih in preko njih proti svoemu od Boga začrtanemu cilju. Katoličani torej nimamo strahu in gremo mirno mimo tega evolucijskega cirkusa. Karkoli in kadarkoli pa bo prava veda in znanost kako resnico odkrila, pa ne bo drugega **kot nov dokaz o bivanju prave Resnice Bogu samem.**

Chicago, Ill.

"Prav zares, vročina kuha,
da iz zemlje se kadi,
že pretežka je obleka,
in pa v senco vse hiti."

Da, nahajamo se v vročih dneh. Eni pravijo gorko je, drugi pravijo greje, jaz pa pravim vroče je. Kadar se v Chicagi segrejejo od velike poletne vročine zidani velikani, tedaj je vroče po dnevi in ponoči. Podnevi je že itak vroče od solnca, ponoči pa razgreto zidovje meče od sebe vročino in tako skoro ni nobene spremembe. V našem delu mesta sicer ni takih zidanih velikanov, vendar hiša pri hiši in hladnejši zrak ima tako le malo prilike tudi ponoči. Od kresa sem, odkar se je dan preobesil imamo vsak dan več upanja, da pride hladnejše vreme. Enkrat drugi mesec bodo že krajši dnevi in daljše noči in bo že boljše. Toraj le veseli bodimo.

Naša šola sv. Štefana je že skoro do vrha dozidana. Cela okolica je dobila s tem višjim poslopjem lepše lice. Na vrhu bodo naredili cementni tlak in visoko ograjo in znotraj bo igrališče za otroke. Tako bo za našo šolsko mladino kar najlepše preskrbljeno. Tja začetkom septembra bo že vse končano, kar se tiče šolskih prostorov. Drugo pa v kratkem za tem.

Na počitnice je te dni odšlo več chicažanov na razne kraje. Nekaj jih je na počitnicah v Michigan, nekaj pa se jih nahaja v Willard, Wis., kamor sta te dni odšla tudi Mr. John Prah in Mr. Josip Kobal. Vsem želimo obilo razvedrila in počitka!

Krsti v cerkvi sv. Štefana: — Družini Mr. in Mrs. John Kožar se je narodila hčerka, ki so jo krstili za Amalijo. Botra sta bila Mr. in Mrs. Frank Marinček. — Družini Mr. in Mrs. Gregor Miketich se je narodil sinček, ki so ga krstili za William Viktor. Kumovala sta Mr. Joseph Krašovec in Mrs. Josephine Pazdertz. — Družini Mr. in Mrs. John Košir se je narodila hčerka, ki so ji dali ime Marija Alojzija. — Botra sta bila Mr. in Mrs. Anton Bahar. — Družini Mr. in Mrs. Jernej Pirc se je narodila tudi hčerka, ki so jo krstili za Lillian. Botra sta bila Mr. in Mrs. John Kambič. — Družini Mr. in Mrs. John Jerich se je narodila tudi hčerka, ki so jo krstili za Annie Margaret. Kumavala sta Mr. in Mrs. Jakob Turšič. — Vsem naše čestitke!

—o—

San Francisco, Cal.

Po naključju sem dobila v roko list Glas Naroda od 26. junija, v katerem se neka "napredna" modrijanka obregne v frančiškane in duhovne sploh, kakor tudi v katoliški tisk, pod imenom B. K. (morda bik.) Najprej pozdravlja Peter Zgago in mu želi, da bi ga frančiškani ne pregnali, a obenem se norčuje z Mater Božje, da je iz Brezja prišla v Ameriko na pomoč in vse take stvari je dala v dopis, ki sploh nimajo nobenega pomena. Sedaj te pa vprašam jaz in drugi somišljeniki, ki so se prav debelo smejali tvojemu dopisu, kaj je vendar še tebi Peter Zgaga pomagal, da ga tako ljubiš? In kaj so ti hudega storili frančiškani iz Chicage in duhovščina ali katoliški list? Kaj ti je škode storil Mr. Mladič potovalni zastopnik, ali te je morda silil, da se naroči na list? Tudi pri nas je bil pa nas ni nič silil, smo se kar sami naročili.

Pišeš, da duhovščini ugajajo ameriški dolarji. Ali se jih ti braniš? Ali ti jih duhovniki s silo jemljejo ven z žepa? Kam boš ti šla, ako ti v družini kdo umrje? Gotovo v župnišče naznanit smrt župniku in takrat ti bo dobra duhovščina. Le pomisli kaj trobiš in pred svojim pragom pometaj in pusti duhovščino tam v Chicago pri miru, saj jih še ne poznaš, kakor jih jaz ne. S pomočjo Peter Zgaga jih greš pa lahko enkrat pogledat, saj ne bo nič hudega, ako pride v Chicago, kakšna Petrčkova prijateljica. Samo še eno ti svetujem, da prihodnjič pišeš, da bo kaj vredno ali pa nič.

Pozdrav vsem čitateljem lista in želim, da bi se skoraj Pavle Zgaga kaj oglasil, ako še kje živi.

Še pridem.

—o—

Greaney, Minn.

Dragi urednik. — Prosim malo prostora v nam priljubljenem listu A. S. & Edinost, da Vam sporočim nekoliko naše razmere, v prvi vrsti vremenske. Po dnevi je strašna vročina, toplomer kaže v senci do 100 stop., na solncu pa celo do 130. Po noči se pa tako shladi, da je mrzlo, kakor na severnem tečaju. Mrve bo prav dosti, tudi žito lepo kaže.

Tem potom se prav lepo zahvaljujem vsem, ki so pomagali kolektati za naše župnišče. Lepa hvala Anton Arčulu, ker je toliko dobrega storil, da se je tako lepo nakolektalo, vem da ni prijetno okoli hoditi, ker človek mora veliko preslišati, predno se dobi kakšen dolar. Najboljši naselbini sta pač Tower in Soudan, kjer imajo prav dobrega gospoda, Father Ferjančiča, kateremu se na tem mestu zahvalim, da so šli tako na roko in pripomogli do vspeha. Hvala gre pa tudi Frank Švajgerju, ker je tudi veliko pomagal pri kolektanju, Bog vsem stotero povrni.

Tukaj navedem imena darovalcev: John Japel je daroval $5.00. Po $3.00 sta darovala John Zobitz in Tom Arčul. John Brula je dal $2.00 in Joseph Stonič $1.50. Po $1.00 so darovali sledeči: Marko Težak, John Dragovan, John Tekavc, Paul Urban, Joe Zalar, Ignatz Karelc, Anton Podržaj Frances Lovšin, Frank Planton, Tony Arčul ml. Rudi Znidaršič, Joe Arčul, Math Nemanič, Joseph Stepan, Rev. Joseph Ferjančič, Jacob Skala, Anton Gornik. Po 50c. so darovali: Joe Stepen ml., Jack Pavlič, Joe Oblak, Joe Kotzki, Ludvik Mesojedec, John Malenšek, Steve Ahčin, Frank Rus, John Jamnik, Louis Rus, Math Vesel, Matt Bajuk, Steve Brula, Matt Gouše, John Meklič, Joseph Brula, John Oblak, Frank Oblak, Mary Oblak, Joe Znidaršič, Jack Pavlič, John Peče, Joseph Stepen, ml., P. Jernejšič, Frank Švajger, George Nemanič, John Stepen, Tony Zobic, Anton Stepen, Joseph Vajda, Tony Zavodnik. Po 25c. so darovali: Joe Brnula ml., Frank Gornik, John Peče, Charlie Klun. John Zavodnik je daroval 75c. in Anton Arčul $2.00.

Vsem darovalcem najprisrčnejša hvala, Bog povrni!

Ignatz Fluk, nabiralec.

—o—

Bridgeport, O.

Dne 10. julija je gospa Štorklja obiskala tukajšno družino John in Angelo Berus in njim za spomin je pustila čvrstega junaka, tako bodo imeli zdaj par. H veselemu družinskemu dogodku naše čestitke!

Delavske razmere so se še poslabšale, ko je v bližnjem mestu Bennwood zaprla National Tube Comp. svojo veliko tovarno in je kake tri tisoč delavcev ali več brez dela in zaslužka.

Michael Hochevar.

—o—

New Duluth, Minn.

Od tukaj iz New Dulutha se nobeden ne oglasi, zato bom jaz poročala enih par skromnih novic.

Najpoprej bom začela o delavskih razmerah, kakor navadno vsaki začne. O teh se ne morem posebno preveč pohvalno izraziti in ne svetujem nobenemu hoditi semkaj za delom. Kadar bo zopet kaj boljše bom že poročala.

Vročina nas tudi tukaj pošteno kuha, le to je dobro tukaj gori, da so noči hladne, da lahko počivamo ponoči.

Pred kratkem smo imeli v naši naselbin poroko po Veliki noči, sklenili so zakonsko zvestobo Mr. Mike Špehar z Miss Mary Mrak. Poroka se je vršila 8. junija na kateri dan smo proslavili v ožjem krogu sorodnikov in prijateljev. Dne 10.

Molek je sedaj silno užaljen. — Kaj se je zgodilo boste vprašali? — Zato, ker se mu je enako z enakim vrnilo. Molek je tiste vrste patrijot, da bi te samo mazal, kadar se ja obrne in pride na njega vrsta, da bi držal, pa hitro zavpije: Naka, tako se pa nisva zmenila. — Moja opazka radi njegovih umazanih in iz trte izvitih dogodkov, ki jih objavlja v svoji koloni in povdarjam, da ne verjamem, da bi jih drugi pisali **VSAJ VSE NE,** ga je silno raztogotila. Pravi, da sem kričač, zavijač, obrekovalec itd. Kadar začne kdo tako le zmerjati kot Molek je to dokaz, da ne ve in ne more naprej. Jaz nisem nobenega obrekoval, saj nitI nisem drugega storil kot namignil na dogodek, ki je baje resničen. In če je Molek tako iskren človek zakaj ga ne objavi? Ponovno vprašam zakaj ne?!

Sicer sem pa Moleka imel priliko spoznati kak ptič je že v par polemikah. Posebno veselje ima za smešiti svojega bližnjega. Ko to ne gre začne zmerjati. Če mu kdo začne enako z enakim vračati je pa jok, češ, poglejte ga kričača in zavijača, dasi je sam največji kričač in zavijač. Proti uredniku A. D. je ravno tako nastopil. Kadar je v pasti, tedaj pa v jok.

Jaz na njegov potuhnjen jok ne dam nič! Kadar bo lagal in zavijal, mu bom brez usmiljenja navil ušesa, kakor sem mu jih dosedaj. That's all!

* * *

Dalje trdi Molek, da me bo odslej ignoriral. Nimam nič proti temu, tudi nisem nikdar prosil, da se zaletuje v me; samo tako otroški ne bodi rojak Molek, kakor si bil doslej, sicer bo priporočati atu Zafrkniku, da ti kupi "frnikulc," da se boš igral z njimi . . .

* * *

Poštena in stvarna polemika je za poduk in zabavo. Križ je le to, da taki, kakor ala Molek, Peter Zgaga in Zavertnik poštene in stvarne polemike ne poznajo in jim je popolnoma tuja stvar. Vržejo se v polemike ter z vso silo navijajo svoje lajne, katere krulijo vedno eno in isto. Če jim stokrat dokažeš, da je črna barva samo črna, ti ugovarjajo in dokazujejo, da je bela. In če jim ne verjameš, padeš v veliko nemilost. Začno psovati in v svoji nervoznosti se pokažejo, da so poštene in stvarne polemike nezmožni. S takimi pa stvarno polemizirati ne moreš, ker njih razum je preomejen. Takim lahko stokrat dokažeš z najboljšimi dokazi, pa bodo vedno trmasto trdili, da je "postriženo," kakor ona ženska, ki je padla v Ljubljanico. S takimi je hopeles case! . . .

Jutranja zvezda.

Napisal H. Rider Haggard.
Iz angleščine prevel Peter M. Černigoj.

(Konec.)

Ne, odkar sem zbežala iz Memfide, da se rešim smrti in še hujšega — sramote prisiljene poroke z Abijem, svojim stricem in faraonovim morilcem."

Tedaj se je veliki duhoven obrnil in pogledal po poslušalcih, navzoči pa so strmeli v kraljico.

"Oprosti," je rekel, "toda kako je to mogoče, ko smo dve leti gledali dan za dnem tvoje veličanstvo živo med seboj kot Abijevo ženo?"

Tedaj je Tua pogledala Asto, ki je stala ob njej. visoka in plemenita Asti pa se je ozrla k velikemu duhovniku in dejala:

"Mene poznaš, kajne?"

"Da, gospa," je odgovoril, "poznamo te. Ti si bila žena Mermesa, zadnje mladike kraljevskega drevesa, in si mati tistega gospoda Ramesa, proti kateremu smo šli v vojsko. Dobro te poznamo, o največja med vsemi prerokinjami Egipta, gospa skrivnosti. Toda mislili smo, da si poginila v Sekhetinem templju v Memfidi, kjer je umrl faraon. Sedaj razumemo, da si tedaj le izginila, ker si čarodejka."

"Kaj nosite s seboj?" je vprašala Asti in se ozrla na nosilnice.

"Pripeljite jetnike," je rekel veliki duhovnik.

Tedaj so razgrnili zavese in vojaki so dvignili Abija, Kakuja in Meritro, ki so bili zvezani z vrvmi, iz nosilnic ter jih postavili pred kraljico na noge.

"To so pravi faraonovi morilci, oče, ki so hoteli tudi mene osramotiti. Zakaj mi žališ oči s tem pogledom?" je vprašala Tua nevoljno.

"Veličanstvo, ker je tako ukazal božji sel v podobi berača," je odgovoril veliki duhovnik. "Sedaj razumem, da so prišli zato semkaj, da jih sodiš za umor faraona, dobrega boga; ki je bil tvoj oče."

"Ali bo žena sodila svojega soproga?" ga je prekinil Abi.

"Človek," je rekla Tua, "nikoli nisem bila tvoja žena. Kako bi bila mogla biti tvoja žena, ko te nisem videla izza faraonove smrti? Poslušaj sedaj ti in čujte vsi drugi povest o čudnih dogodkih, ki so se primerili. Ob rojstvu — in ti, veliki duhoven, moraš to vedeti — mi je Amen dal Kaja, duha v meni, da me brani v vseh nevarnostih. Nevarnosti so prišle in čarodejka Asti, moja rednica, je izgovorila besede, ki jih jo je naučil duh moje božanske matere Ahure, in je priklicala duha iz mene, tako da je ostal tamkaj, kjer sem sama bila nekoč, in postala Abiju žena, menda žena, kakršne ni imel doslej še noben mož. Mene pa je moj oče Amen rešil in z menoj Asto in je naju prepeljal na solnčni ladji v daljne dežele, naju čuval v mnogih nezgodah, dokler nisva prispeli v mesto Napato, kjer sva našli nekega mojega služabnika, ki ga slučajno — ljubim," in je pogledala Ramesa ter se nasmehnila. "Med tem je moja senca izvrševala delo, ki ji je bilo odločeno, in je vladala v Egiptu ter Abija ugonabljala. Nocoj pa se je vrnila k meni in nihče več je ne bo videl, razen morda v mojem grobu, kadar umrjem. Sedaj sodi, ali je moja povest resnična in ali sem prava Neter-Tua, Amenova hči," in je odpela obleko na vratu ter pokazala sveto znamenje, ki ji je bilo vtisnjeno na prsih, in pristavila:

"Veliki duhoven bo poznal to znamenje, zakaj videl ga je ob mojem rojstvu."

Starec je stopil bliže, pogledal in rekel: "Je znamenje, Amenova zvezda nam sije tukaj in nobena druga. A vendar ne razumemo. Razloži nam ti povest, o Asti."

Tako je Asti pristopila in poročala o vsem, neopustivši ničesar, in nato je Rames povedal svojo zgodbo, h kateri je tudi Tua nekaj malega pristavila; čeprav je solnce že bilo visoko, preden so končali, se ni nihče naveličal poslušati razen Abija, Kakuja in Meritre, ki so slišali v vsaki besedi svojo smrtno obsodbo.

Ko so slednjič končali, je zavladala v dvorani velika tišina, zakaj jeziki poslušalcev so bili zavezani. Slednjič je veliki duhovnik, ki je ves ta čas stal s sklonjeno glavo, dvignil oči proti nebu in vzkliknil:

"O Amen, oče duha te kraljice, razodeni sedaj svojo voljo, da jo spoznamo in izvršimo!"

Zopet je bilo nekaj časa tiho, dokler se ni v mračnem svetišču, kjer je stal kip boga, zaslišal ropot, kakor da tolče nekdo s palico po granitnih tleh. Nato so se razgrnili zastori svetišča in med njimi se je pojavila postava starega, bradatega moža. kamenitih oči, ki je bil opravljen v beraško obleko. Bil je človek, ki sta ga Tua in Asti srečali v puščavi in ki jima je pojedel hrano. Bil je človek, ki ju je rešil v palači puščavniškega kraja. Bil je tisti, ki je preteklo noč hodil po Abijevem taborišču.

"Jaz sem sel, ki ga ljudje že od nekdaj kličejo za Keferja," je rekel. "Jaz sem prebivalec v puščavi, ki so ga poznali vaši očetje in ki ga bodo poznali vaši sinovi. Jaz sem tisti, ki iščem ljubezni in ki jo plačujem v življenju in smrti. Jaz sem pero boga Thotha, ki vse zapisuje, jaz sem bič Osirisov. Jaz sem glas Amenov, boga nad bogovi. Čuj me, egipčansko ljudstvo — vse te reči se niso zgodile brez namena, marveč, da zveš, da je v nebu previdnost i nna zemlji pravica in sodba po pravici Faraona, dobrega služabnika božjega, je podlo umorila njegova lastna kri, ki ji je zaupal. Neter-Tua, njegova hči in Amenova hči, je bila obsojena v sramoto. Rames, potomec kraljevskega rodu, je bil poslan v nevarnost in smrt, daleč od nje, ki jo je ljubil in ki je na povelje božje, katero vlada človeška srca, ljubila njega. Tak je ukaz bogov: Ta dva naj se poročita in naj prevzameta dedščino Egipta ter prikličeta nanj mir in moč. Kar se pa tiče morilcev in čarodejev" — in je pokazal na Abija, Kakuja in Meritro — "denite jih v Amenovo svetišče in tam naj čakajo njegove sodbe."

Tako je govoril sel Kefer in je izginil, kakor je prišel in nihče tega rodu ga ni videl nikoli več.

Nato so pograbili Abija, Kakuja in Meritro ter prerezali njih vezi. Vrgli so jih v temno svetišče pred veliki kameniti kip boga. Zaprli so duri za njimi in jih pustili tamkaj, da so tožili in kleli, veliki duhovnik Amenov pa je združil roke Ramesa in Tue ter izjavil, da sta za večno mož in žena.

Ko se je to izvršilo, sta se faraon in njegova kraljica peljala v zlatem vozu skozi čete Egipčanov ter sprejemala njih poklone, preden odrineta proti severu v Thebe. Ko se je stemnilo, sta se zopet vrnila in drugi ob drugem sedela pri svatovščini in Tua je zopet zaigrala na svojo harfo iz slonove kosti in zlata ter zapela staro pesem o človeku, ki je mnogo tvegal za ljubezen in dosegel nagrado.

Tako je v teh mračnih, pozabljenih letih radost objela Ramesa in Tuo, Amenovo Jutranjo zvezdo, in živi še vedno z njima v novem nesmrtnem kraljestvu, ki sta si ga pred davnim, davnim časom pridobila.

Toda ko je modra Asti zjutraj odprla velika vrata in pogledala v Amenovo svetišče, je videla strašen prizor. Pred nogami božjega kipa je ležal Abi, ki je umoril svojega brata, in čarodej Kaku in izdajalka Meritra, vsi mrtvi, umorjeni po lastni roki ali medsebojno poklani, in kamenite oči boga so strmele vanje.

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLO.

NASLOV IN IMENIK GLAVNIH URADNIKOV ZA BODOČA 4. LETA.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Adolph Anžicheck, 4701 Grant Street, Denver, Colorado.
1.) Podpredsednik: Frank Boitz, R. R. — 1, Box 171, Pueblo, Colorado.
2.) Podpredsednik: Frank Mohar, 514 W. 2nd Street, Leadville, Colo.
Tajnik: Frank Skrabec, 4822 Washington Street, Denver, Colorado.
Blagajnik: Joseph Videtich, 4485 Logan Street, Denver Colorado.
Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bldg. Pueblo, Colorado.

NADZORNI ODBOR:

1.) Predsednik: Frank Okoren, 4823 Emerson Street, Denver Colorado.
2.) Nadzornik: Peter Geshell, 3952 So. Broadway, Denver, Colorado.
3.) Nadzor.: Michael Kapsch, 508 N. Spruce St. Colorado Spring, Colo.

POROTNI ODBOR:

1.) Predsednik: Anton Kochevar, 1206 Berwind Ave., Pueblo, Colorado.
2.) Porotnik: Frank Strben, Box 707, Ely, Minnesota.
3.) Porotnik: Frank Ambrose, Box 75, Tooele, Utah.

ZDRUŽEVALNI ODBOR:

2.) John Kocman, 1203 Mahren Avenue, Pueblo, Colorado.
3.) John Starešinich, 4576 Logan Street, Denver, Colorado.

URADNO GLASILO:
"Amerikanski Slovenec — Edinost", Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne reči naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem, spremembe zavarovalnine, kakor tudi sumljive bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovanom, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji priklopijo. Kdor želi postati član zveze naj se oglasi pri tajniku najbližnjega društva. Z. S. Z. Za vstanovitev novih društev zadostuje 8 oseb. Glede ustanovitve novih članov pošlje glavni tajnik na zahteva vsa pojasnila in potrebne listine.

SLOVENCI PRISTOPAJTE V ZAPADNO SLOVANSKO ZVEZO!

DO SEDAJ PRIJAVLJENI DELEGATI ZA 7. GLAVNO ZBOROVANJE Z. S. Z.

Od štv. 1.:
George Pavlakovich,
John Schutte,
John Predovich.
Od štv. 3.:
John Merhar,
John Skull,
Joe Shustar,
John Trontel.
Štv. 4. še ni poročala.
Od štv. 5.:
Joe Novak,
John Fajdiga
Frank Zaitz, Jr.
Od štv. 6.:
Frank Klun.
Od štv. 7.:
Angelina Andolšek,
Josephine Maring.
Štv. 8. še ni poročila.
Od štv. 9.:
Joseph Skrabec,
Matt Slanovec.
Od štv. 11.:
Jakob Zalar.
Štv. 12. ne pošlje delegata.
Štv. 13. še ni poročila.
Štv. 14. še ni poročila.
Štv. 15. še ni poročila.
Od štv. 16.:
Anthony Jeršin,
Jos. M. Stebley.
Štev. 17. še ni poročila.
Od štv. 20.:
Zalia Drobnich.
Štv. 21. še ni poročila.
Od štv. 22.:
Geo Korljan.
Od štv. 23.:
Joseph Ponikvar.
Štv. 24. še ni poročila.
Od štev. 25. Pooblašča
Frank Skrabec, gl. taj.
Od štv. 26.:
Frank Zorman.
Štv. 27. še ni poročila.

Delegatje kateri hoče da se mu preskrbi stanovanje pri domačih ali ako nima še odbranega stanovanja za časa konvencije naj se obrnejo pismeno na George - Pavlakovich, 4717 Grant Str., on bode vsem tistim preskrbel kateri to želijo.

Z sobratskim pozdravom,
Frank Skrabec.

—o—

IZ URADA DRUŠTVA SV. MARTINA, ŠTV. 1, Z.S.Z.

Naznanim vsem tukaj živečim Slovencem in Hrvatom, da bomo imeli v nedeljo dne 9. avgusta v "Domu Slovenskih Društev" ob 7:30 igro, katero priredi društvo sv. Martina in dr. Kraljice sv. Rožnega Venca, štv. 7, Z. S. Z. Ime igri je Županova Micka. Ta igra še ni bila na denverskem odru in je jako lepa ter podučljiva. Prosi se vse tukaj živeče Slovence in Hrvate, da se iste vdeleže, posebno še člane in članice Z. S. Z. Vstopnina znaša za odrasle 40c, za otroke od 6 do 14 let pa 20c. Dasiravno so vroči dnevi, se Vam ni treba bati, kajti v dvorani bomo imeli električne veternice, ki nas bodo hladile. Po igri prosta zabava in ples. Med dejanji bodo raznašali dečki sladoled, na razpolago bo pa tudi dovolj mehke pijače.

Igralci se marljivo učijo, tako da upamo, da bodo kos svojim vlogam.

Tukaj v Denverju so sedaj silno vroči dnevi. V senci je vročine do 99 stop. Starejši ljudje pravijo, da ni bilo take vročine že 30 let. Sicer to kmalo mine, predno bo ene mesec, bomo pa imeli že hladno vreme.

Delavske razmere so tukaj kaj slabe, a upamo, da se bo kmalo kaj spremenilo na bolje.

Prosim vse člane dr. sv. Martina, kateri so na potni listi, da kadar jim je potni list potekel, da pošljejo svoje mesečne prispevke, ne da bi jih moral na to opominjati, ker vsak ve, kaj je njegova dolžnost.

Pozdravljam rojake širom Amerike in v stari domovini, posebno pa člane in članice Zapadne S. Z., uredništvu pa obilo naročnikov in predplačnikov.

George Pavlakovič, tajnik,
4717 Grant str.,
Denver, Colo.

—o—

(Nadaljevanje s 2. strani.)

junija sta se pa novoporočenca podala na kratko potovanje z avtomobilom na Calumet, Michigan, z njima sem šla tudi jaz sestra ženinova in brat nevestin Mr. Joe Mrak. Prišli smo tje brez vsake nezgode jako srečno. Ustavili smo se pri naših sorodnikih, ki so nas lepo sprejeli, zakar se jim vsi najlepše zahvaljujemo. Ti so Mr. in Mrs. Frank Sedlar, Mrs. K. Grahek, Mr. in Mrs. Butala, Mr. in Mrs. Michael Zunich, Mr. in Mrs. John Zunich in družina Zakar. Vsem najlepša hvala in Bog stotero povrni!

Vsem, s katerimi smo se sešli s sorodniki in drugimi na Calumetu izrekamo še enkrat zahvalo in jim pošiljamo mnogo pozdravov. Našemu listu A. S. — Edinost pa želimo mnogo novih naročnikov, ker ta list je res priljubljen in resnično zanimiv. Naj Bog blagoslovi Vaše podjetje. Sprejmite iskrene pozdrave tudi drugi rojaki po Ameriki.

Miss Anna Špehar.

—o—

Indianapolis, Ind.

Iz pota. — Po kratkem počitku, ko sem se vrnil iz potovanja po vzhodu sem se podal v Indianapolis, Ind. dobropoznano slovensko naselbino. Naselbina ima jako lepo veliko slovensko cerkev sv. Trojice, kjer sedaj pastiruje Rev. Kazimir Čvrčko O. C. M. s pomočjo še hrvatskega gospoda Rev. Nikola Pasini O. C. M. Oba gospoda sta jako naudušena delavca v vinogradu Gospodovem. Slovenci imajo tukaj večje število slovenskih društev, ki vsa prav lepo napredujejo v vseh ozirih. Med rojaki vlada lepa sloga in delajo v najlepšem sporazumu za napredek naselbine in samih sebe.

Delavske razmere so tukaj tudi bolj slabe kot dobre. Eni delajo le po tri dni na teden. Največ je tukaj tovarn, kjer ulivajo železne produkte — livarne, v katerih dela tudi največ naših rojakov.

Slovenci so naseljeni bolj na zapadni strani mesta, kjer večina lastuje tudi lastne domove. Mesto Indianapolis samo je pa tudi jako lepo mesto, ki ima krasne parke in krasno okolico. Indianapolis je glavno mesto kapitol države Indiana. Mesto ima važno zgodovino. Posebno lep je monument v sredi mesta, kjer so zastopani boritelji od revoluvijonarne vojske za neodvisnost pa do zadnje svetovne vojne, katere se je Amerika tudi udeležila. Mesto šteje nekako okrog 315,000 duš in se nahaja nekako ravno sredi države. Je jako važno industrijsko mesto skozi katero vozi več železniških črt. Država Indiana je prvotno spadala h Novi Franciji. Prvič so jo obiskali beli ljudje in sicer francoski jezuiti leta 1672. Prva francoska kolonija se je začela leta 1731. Francija jo je odstopila Angliji leta 1763. V revolucijonarni vojni za neodvisnost pa je bila zavzeta po ameriških boriteljih leta 1779. V Indiana so vladali vroči boji med belci in indijanci. To je nekoliko na kratko povedanega o Indianapolisu in državi Indiani.

Naj nadaljujem o moji poti. Za katoliško časopisje sem tudi to pot izborno naredil. Posebno so mi pomagali Rev. Nikola Pasini, ki so me tako krepko priporočili pri sv. mašah, zakar se blagemu gospodu najlepše zahvaljujem. Tako je veselje agitirati za katoliško časopisje, kjer so tudi duhovniki naudušeni za katoliški tisk. Kjer katoličani eden drugemu pomagajo, tam ne more biti drugega, kakor uspeh, in tako je v Indianapolis. Preč. g. se najlepše zahvalim! — Dalje sta mi veliko pomagala Mr. M. Česnik, Mr. Komlac in tudi Mr. Mervar. Vsem izrekam najlepšo zahvalo in Bog plačaj, karkoli ste storili te dni za katoliški tisk! Zahvaljujem pa tudi vse naše stare in nove naročnike, ker so me povsod prijazno sprejeli in se tako radi naročali na naše liste. Vsem Bog plačaj!

— Dne 15. julija sta se poročila ženin Louis Deželan z nevesto Dorotejo Radež. Tovariši so bili Frank Radež in Mary Žonta, Elvin Zevnik in Mary Radež. Spremljevalki Alojzija Radež, Rozalija Radež, Josefina Radkovič. Poroka se je vršila v slovenski cerkvi sv. Trojice. Poročne obrede je opravil Rev. Nikola Pasini. Poroka se je vršila s sv. mašo. Mr. Frank Urajnar organist cerkve sv. Trojice in Mrs. Urajnar ter nekaj pevk so zapeli nevesti in ženinu v slovo tako, da je bilo v resnici ganljivo in zanimivo. Mlademu paru želim najboljše sreče in božjega blagoslova v novem stanu!

Vsem še en pozdrav in na veselo svidenje!

Leo Mladič, pot. zastopnik.

—o—

Star pečlar je podoben škarjam z enim samim rezilom.

VTISI ŠKOFJELOŠKEGA POROČEVALCA.

Škofja Loka 19. junija.

Sora (Poljanščica) bobni, bobni . . . Sledovi kažejo, da je stala še skoro 4 m višje (opolnoči). Puštalska brv je vzdržala; visokih skal, ki jo nosijo, vode ne omajejo in brvi ne dosežejo. Rjavi, besno penèči valovi se zgrinjajo vsečez, tam, kjer vidiš sicer le skale in prod. Drevje ob vodi omajeno; še v vejah visi naplavljeno seno kot v kozolcu; les vseh debelosti in vseh vrst obdelave ter surov, izruvan; dračje, kamenje, blato. V mlinu poleg brvi sledovi poplave: do kamnov vse blatno — vreče, polne žita in moke, oprema, vse zapacano. Velika skrinja moke — nečke z nekvašenim testom. Žaga poleg — enako opustošenje. Spodaj je bil provizoričen most (starega je lani odneslo in so zidali novega betonskega. Postavljeni so bili že odri za oboke; sedaj štrli le še betonska masa iz vode, srednji steber za dobra 2 metra, a proti jutru je bil baje okrog pol metra pod vodo! — Kjer se stekata Seliščica in Poljanščica, ena siva, druga rjava, stoji kovačnica, par metrov nad normalno gladino Poljanščice. Ognjišča mokra, po tleh dračje, blato in seno, na orodju, plugih itd. visi seno. Kdo si ga kosil? Žirovec, Poljanec ali že Ločan?

Meščani vro k Sori, se razgovarjajo po ulicah, iščejo Poljancev, govore, govore. Novice o katastrofi na Žirovskem rastejo . . . (Zvečer so govorili o 50 človeških žrtvah. Op.) Koliko bom izvedel zanesljivega? Grem raje sam gledat!

Most za mostom je bil; ga ni več. (Med Medvodami in Žirmi je ostala Puštalska brv, most v Poljanah in na Trebiji.) V Bodovljah je še tostran mostu voda izprala cesto; mesa še ni objedla, a kožo je posnela. — Seno je voda grabila; kjer je trava stala, je počesana trdo po tleh, žito ravnotako. Za vsakim drevesom kup sena, dračja ali pa cela grmada desk, brun, svežih in pa črnih iz mostov in poslopij. — Po travnikih so ostale luže; troci hodijo po njih in pobirajo ribe. Vsak po svoje . . .

V Poljanah je bilo jezero: okrog 200 m široko se je razlivala voda; vdrla je čez cesto v hiše. Trgovcu Dolinarju poleg mosta je vdrla v trgovino in razkopala tla okrog hiše.

In vso pot po dolini povsod sledovi poplave; nekaj porušenega, nekaj razkopanega, nekaj zasutega. Na Trati komaj zaslediš, da je bil tam kak jez; na desnem bregu kos betona, na levi strani v strugi klada, ki jo je voda vrgla v stran kot leseno.

Pri Podgori se peni Sora skozi sotesko. Še sedaj se divje zaganja ob skale; kako je bilo sinoči? Na skali skoro tri metre nad vodo leži bruno; sinoči je plavalo. Pod gozdom leži kos nad meter visoke lesene cevi: od žirovske elektrarne je.

Čez betonski most pri Trebiji poženem v klanec. Žene me radovednost, kako je z elektrarno? Stoji. Cevovoda nad reko ni več; ob reki navzgor je ostal. In tam: Do srede reke štrli več metrov visoko silna masa betona — pol jezu. Prelomljen kot kos peciva. 10—20 m pod odprtino leže v valovih trije, štirje, po več metrov dolgi kosi betona.

*

Dobračeva, Žiri, Potok Račeva, ki je primeroma najbolj narasel, je vse raztrgal, razbil in zasul. Cesta se je pred mostom čez Soro posedla. Žirovci trebijo stanovanja, trgovine. Blato, blato . . .

Peljem se s kolesom proti Rovtam. Betonski most; potem poplavljeni travniki (še popoldne). Na desni, onstran Sore, je grič. Ne enega studenca ni videti. Vidim pa sled treh po 2 metra širokih curkov, le sinoči so tekli potoki tod. Eden je zadel na njivico; razoral jo je do reber. — Počasi voziti; cesta je izprana, ponekod popolnoma raztrgana.

In tam so Brekovci! Pod selom se razliva voda še prav do ceste; mlada sadna drevesa so izruvana; na cesti kup lesa. Pred Gantarjem manjka pol ceste; pod cesto zvrnjen voz hlodov. Gospodarja "intervjuvajo," dočim domači čedijo po hiši: voda je stala skoro do stropa. Gospodarja je voda odnesla okrog 8. zvečer, ko je bilo tod najhujše, izpred hiše; "vozil" se je na brunu do nekega drevesa; tam se je oprijel in visel do polnoči!

—o—

Umrli

so v Ljubljani: Frančiška Holeček, roj. Japelj, žena umirovljenega železn. strojevodje in posestnica, 80 let. — Fran Kokelj, hotelski sluga, 38 let. — Josipina Kobiljšek, kočarjeva hči, hiralka, 20 let.

—o—

Težka nesreča.

Hlapec Jakob D. zaposlen pri posestniku Tricklu, je prišel pod stroj za košnjo trave, ki ga je silno razmesaril. Težko poškodovanega so prepeljali v bolnico.

—o—

Nesreča pri košnji.

32-letni Jakob Deisler, uslužben pri mariborskem baronu Zwitlu, je kosil s strojem, pred katerega sta bila vprežena dva bika. Deisler je moral stopiti s stroja, da ga očisti, nakar je zopet plezal nanj. Pri tem sta bika nenadoma potegnila in Deisler je padel tako nesrečno, da so ga noži vsega razrezali. Težko ranjenega so prepeljali v bolnico.

—o—

V Škrbini na Krasu

je uničil požar mlin Ivane Čokarja. Škoda je ogromna.

—o—

Pravijo, da več ko človek ima, tim več hoče imeti; kar pa je odločno zanikal oče dvakratnih dvojčkov.

SOLNČNI ŽARKI.

Piše, zbira in objavlja posebni opazovalec.

Pravijo, da vsak človek potrebuje včasih kak svet, zato bi tudi jaz rad "resničnemu" ali "resnicoljubnemu" Moleku z resničnimi dogodki svetoval, zakaj ne začne z domačimi dogodki, ker to bi vzbudilo veliko več zanimanja; nekaj ljudje že vedo, drugo bi pa zvedeli iz "resničnih dogodkov." Osebe bi bile iz resničnih dogodkov vsem znane, ali pa vsaj čini. Komu bodo pa njegovi resnični dogodki pošli, naj bi začel pri svojih predpostavljenih, vsaj vendar po Lawndale in okoli Lawndale že vsi vrabci po strehah čivkajo, kar "svobodomiselne" ženske pripovedujejo vsak dan . . . Poglejte, koliko bi imeli tvarine za list, kako bi bilo vse to **resnično,** ker marsikateri, bi to bral, bi se "napredno" pridušil: Pri m. ..d..., to je pa res, sam sem ga videl, (jo videl) itd. . . . Zraven si bo pa še svoje srce g. Molek lahko ohladil, ne da bi bilo treba drugim tožiti in zdihovati . . . in pred očkom jokati... Brrrr, brrrr, to je "žarkomet" . . .

LED! LED! LED!

V vročih dneh mora imeti vsaka gospodinja led, da hladi z njim pijače, da meso ne zadiši, mleko ne skisa, i. t. d.

Chicaške slovenske gospodinje kupujejo led od slovenskega ledarja. Katera ga od slovenskega ledarja še ne kupupe naj to stori: Pokličite na telefon: Canal 2686 in v prašajte za:

JOE PAPESH
1825 — West 22nd St.
CHICAGO, ILL.

On pripelje led na dom, prodaja in razvaža premog, les in prevaža tudi pohištvo ob času selitev. Rojakom se toplo priporoča.

FARMA NA PRODAJ

3 milje od Tower, Minn. 325 akrov. Od tega je 60 akrov obdelane zemlje, ostalo je pa lep gozd. Prijazen kraj na glavni cesti.

Za pojasnila se obrnite na:
CHAS ROLAND, trgovec
TOWER, MINN.

PRIPOROČILO IN NAZNANILO.

Cenjenim naročnikom in vsem cenjenim rojakom po državi Wisconsin naznanjamo, da jih bo te dni obiskal naš potovalni zastopnik **Mr. Leo Mladich,** ki je pooblaščen pobirati naročnino za lista Amer. Sl. & Edinost in Ave Maria in vse druga naročila v zvezi s temi podjetji.

Vsem rojakom, ga prav toplo priporočamo, da mu grejo na roko in mu pomagajo širiti katoliško časopisje, ki je dandanes za katoličane najvažnejši faktor.

Uprava A. S. & Ed., Ave Maria.

NAJSTAREJŠI SLOVANSKI TRGOVEC Z ŽELEZNINO V MESTU CHICAGO JE:

A. M. Kapsa

2000 BLUE ISLAND, AVE., CHICAGO, ILL.
Phone: CANAL 1614.

Trgovina vsakovrstne železnine, strojniške naprave, električne potrebščine, cevi za plin, avtomobilske potrebščine, vse železne potrebe za postavljanje garage ali hiš. 1500 drugih različnih predmetov v zalogi. Naše cene so najnižje!

Blago dovažamo na dom, v vsaki del mesta ali predmesta. Začnite trgovati z nami in ostali boste naši stalni prijatelji.

(S. & P.)

Phone: ROOSEVELT 2586

SLOVENCI!

Kadar ste se namenili dati slikati. Bodisi o priliki ženitve, ali v kakem drugem slučaju, nepozabite, da je v Chicagi slovenski fotografist, ki izdeluje prav tako fine slike, če še ne boljši, kakor kdo drugi. Ta fotografist je:

M. Arbanas
SLOVENSKI FOTOGRAFIST
1147 — W. 18th St., Cor. May St. CHICAGO.

ROJAKI V SO. CHICAGO

ALI ŠE NE VESTE DA IMA
JOS. GORNIK
na
9476 — Ewing avenue
v zalogi vedno najboljše grocerijsko blago, vsakovrstna meso, svže in prekajeno. Parutnino in vse kar slovenska gospodinja potrebuje?
Vsem se priporoča v poset!

Phone: Canal 0537-
Chapel 2046 West 23. St.
MRS NICHOLAS GOETTERT
Pogrebni zavod
Se priporoča Slovencem in Hrvatom
2046 W. 23rd Street,

Kako naj se list imenuje v bodoče?

GLASOVNICA
za glasovanje, imena tega lista. Izrežite ta kupon in ga pošljite na uredništvo.

KAKO HOČETE, DA SE TA LIST IMENUJE?

"AMERIKANSKI SLOVENEC"	☐
ALI	
"EDINOST."	☐

(Naredite križec poleg imena za katerega želite oddati vaš glas)

Ime: .....

Naslov: .....

Mesto in država: .....

Volite in povejte z glasovnico svoje mnenje!

TRETJE SKUPNO POTOVANJE V JUGOSLAVIJO

Ker sta se naši prvi dve letošnji skupni potovanji izvršili v popolno zadovoljstvo vdeleženih potnikov in ker dobivamo nova povpraševanja po prihodnjem skupnem potovanju, smo se odločili, da priredimo **prihodnje skupno potovanje** s priljubljenim parnikom francoske linije:

PARIS
ki odpluje iz New Yorka na
15. AVGUSTA T. L.

Kakor na dosedanjih skupnih potovanjih, se bodo tudi to pot nudile našim potnikom razne posebne ugodnosti. Zato se nudi najlepša prilika vsem onim rojakom, ki so še to poletje namenjeni v domovino, bodisi že na obisk ali za stalno.

Za vsa nadaljna pojasnila o tem potovanju, kakor tudi o drugih parnikih in linijah ter o potniških zadevah v splošnem, se obrnite na

SLOVENSKO BANKO
Zakrajšek & Češark
70 — 9th AVENUE, NEW YORK, N. Y.

GLADIATORJI

Zgodovinski roman iz leta 70. po Kristusu. —

Angleški spisal G. J. Whyte Melville. Prevedel Paulus.

Občinstvo je kričalo in ploskalo. Kri je tekla in poželenje po klanju in moritvi se jim je zbudilo. S poželjivim, krutim zadovoljstvom so preštevali pare gladiatorjev in čakali na svežo zabavo.

Iznova zapojo trobente in mečeborci se postavijo v dve vojski, vsi enako oboroženi z globoko vbočenim ščitom in s kratkim dvoreznim rimskim mečem. Razločujejo se po barvi pasov.

Gledalci stavijo velike svote, eni na zelene, drugi na rdeče. — Pa tako premišljeno je izkušeni Hipija izbral borce in sestavil obe črti, da tudi najstarejši in najbolj izvedeni obiskovalci borbenih iger ne vedo, katera stranka bo močnejšo in na katero bi stavili.

Tri vrste globoko se čete pomikajo druga proti drugi, kakor prava in redno vojska.

Ko prvič butne ščit ob ščit in zazvenče jeklo, ko padejo prvi udarci in se ščiti dvignejo v brambo, zapolje navdušenje med gledalci.

Toda glasovi zamrjejo in vse pridržuje sapo, ko serazvname bitka in zavalovi po areni, ko se vrste razmaknejo in razcepijo, ko kri pordeči orjaške ude in ko se zruši ta in oni in obleži nepremično, kjer je padel. —

Zeleni se umikajo. Pa njihova 3. vrsta je še nedotaknjena, njeni borci so še sveži in neporabljeni. Pomaknejo se naprej in napolnijo vrzeli, ki so nastale med tovariši, in usoda dneva se zdi da je zopet izenačena.

Pogumno umirajo ti možje, saj je morenje njihov poklic. Toda smrtne težave izsilijo marsikateremu bolesten stok in žalostno je videti tupatam orjaka, kako se s težavo opira na roko, s sklonjeno glavo in steklenimi očmi, uprtimi ob tla, in kri mu lije iz prsi v žejni pesek — —.

Bridka resnica je ta bojna igra in v vsem podobna krvavemu bojnemu polju, le da ujetnikov ni nobenih in da padli redkokedaj najdejo usmiljenje. Včasi morebiti naredi kak junak, ki se odlikuje po posebni lepoti in je kazal izredno izurjenost in pogumnost, prav dober vtis na gledalce in tedaj se zgodi, da mu prizanesejo. In roke se dvignejo, palci kažejo navzdol in zmagovalec vtakne meč v nožnico in se odstrani s svojim premaganim nasprotnikom iz bitke.

Toda večinoma prezrejo gledalci padlega junaka prošnjo za usmiljenje, še preden je krik "Suni ga!" zamrl v njegovem ušesu, vidijo njegove obupajoče oči navzgor obrnjene palce njegovih sodnikov in z mirnim pogumom, vrednim boljše stvari, se pripravi, da "pozdravi morilno jeklo" —.

Zeleni in rdeči so se borili s skoraj enakim vspehom. Ko zapoje trobenta, "Stoj!" in ko odvlečejo mrtve s pozorišča, preštejejo preostale borce, in pokaže se, da so zmagali rdeči z enim več.

Hipija nastopi v svojem blestečem se oklepu in javi izid borbe. Vse ga glasno pozdravlja. Vkljub svoji moreči skrbi za Esko si Valerija ne more odreči priznalnega pogleda na možatega borbenega učitelja in Mariamna, ki čuti, da zavisi Eskino življenje od izkušenosti in poštenosti tega moža, gledal nanj s spoštovanjem in strahom kakor na bitje iz drugega sveta —.

Toda ljudstvo ne kaže preveč zanimanja za Hipijo in za preštevanje padlih in preostalih. Že delajo nove stave za prihodnjo borbo, v vsej tej neštevilni množici pa prevladuje bolna razdraženost in krvoželjnost —.

Dvajset izbranih, najboljših gladiatorjev nastopi. Paroma se bodo borili in eden izmed obeh borcev mora obležati mrtev —.

Neokusno in utrudljivo delo bi bilo, če bi opisovali vse te krvave prizore, se mudili pri činih drznega poguma, nevrednega take stvari, in pri sirovem nepotrebnem klanju, ki so ga uprizarjale te rimske klavnice. —

Toda najsi so bili prizori še tako ogabni ljudstvo je bilo zaverovano vanje in tako prežeto s poželjivo pohlepnostjo in malomarno za številne žrtve, da se je malokatero oko obrnilo v stran, da je malokatero lice prebledelo, kadar je padel kak smrtni udarec ali pa se pogreznil usodni sunek v nasprotnika, in matere z deteti v naročju so kazale svojim nežnim otrokom bleda, stroga lica padlih gladiatorjev, trepetajoča v smrtni muki —.

Licinij je že gledal mnogotero bojno klanje, toda danes se je mračna nevolja zrcalila na njegovem resnobnem licu. Opazil je poželjivi, krvoločni izraz na Valerijinem bledem licu in nevoljno je krenil z glavo v stran.

Pa Valerija je bila preveč zaposlena s prizorom, ki se je odigraval le par korakov oddaljen od nje, da bi se bila brigala za kaj drugega, le temna nejasna slutnja bližajoče se nesreče je vznemirjala srce in krvavi prizori so se ji celo zdeli trenutna olajšava v njenih strahih.

Rufus in Manlij sta stala drug proti drugemu. Rufus je bil močnejši in višje postave, Manlij pa bolj izurjen, tako da sta si bila oba borca precej enaka. Radodarno so jima delili senatorji in vitezi dragocene ovratnike in zaponke.

Borila sta se blizu pregraje tesno pod Valerijinem sedežom. Razločno je čula njuno težko sapo in brala na njunih licih trdi, strogi in neizprošeni izraz tistih, ki zanje nepazljivost pomenja neizogibno smrt. Ni čuda, da je sedela tiho kakor začarana, s polodprtimi bledimi ustnicami in krčevito sklenjenimi mrzlimi rokami.

Kri je curljala iz več ko ene rane po golem telesu Rufovem. Toda orjak ni izgubil še nič od svoje moči in hladnokrvnosti. Udar na udar je zadajal svojemu nasprotniku in ga je porival pred seboj in je tiščal za njim, da ga je končno skorajda pritisnil ob zid arene. Videti je bilo, da bo Manlij opešal in podlegel, četudi še ni bil ranjen —.

Hipoma se zabliščí meč.

Valerija bolestno hlastne po sapi —. Zdelo se ji je, kot da bi bila sama vztrepetala pod udarcom, ki ga je tako hladno in mirno sprejel Manlij, ko se mu je zagrebel v telo —.

Rufus je sam komaj verjel, da se mu je posrečilo prevariti nasprotnikovo pazljivost in ga smrtno zadeti, tako nepremičen je ostal obraz njegovega prijatelja, ki je gledal vanj preko ščita, tako nagel in gibčen je bil protiudar, ki je mahoma sledil njegovemu napadu.

Toda pri vsakem udarcu srca je Manlijev obraz bolj in bolj bledel —. Divje z napetimi očmi je gledala Valerija, kako mu je legal na lice otožen, čuden smehjaj — in Manlij je omahnil in padel na mestu, kjer je stal, in meč se je zlomil pod njim pri padcu in se je zabodel v pesek pod njegovim truplom — —.

Rufus je stopil na premaganega tovariša, da bi mu zadal smrt —.

Nehote je junak dvignil roko v samoobrambni kretnji, ki so z njo padli gladiatorji prosili za usmiljenje pri gledalcih —.

Pa premislil si je, ponosno je spustil roko nazaj na tla —.

In s prisrčnim pogledom se je ozrl v svojega zmagovalca.

"Skozi srce, tovariš —!" mu je mirno rekel. "Iz ljubezni do najinega prijateljstva!"

In ni trenil z očesom in se ni genil ko mu je orjak zabodel smrtni sunek z vso močjo, ki jo je imel v svojih rokah.

Clevelandčanje!

Ali veste kaj je Vaša dolžnost? — Well, Vaša dolžnost je ta, da naročite ali kupite vašo obleko, kakor tudi druge oblačilne potrebščine pri svojem rojaku:

Johnu Gornik

SLOVENSKA TRGOVINA Z OBLEKAMI IN KROJAČNICA.

6217 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO.

Srce automobila je baterija!

Slabe baterije povročajo vedne težave pri avtomobilih,. Baterija in njena moč je pri avtoju to, kar je pri človeku dobra zdrava kri.

Pri nas imamo v zalogi najboljše baterije za avtomobile. Obenem jih popravljamo in elektroziramo, da dobijo nazaj novo moč. Kadarkoli imate težave z baterijami pridiite k nam spravili jih bomo Vam v red. Baterije pošljamo tudi po pošti izven Chicage.

FIDELITY ELECTRIC CO.

FRANK SCHONTA, lastnik,
2049 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Pošiljamo blago tudi izven Chicage. Pišite po naš cenik.

Naznanilo

Slovencem in Hrvatom naznanjam, da sem kupil mesnico in grocerijo od znanega rojaka Mr. Tičarja, katera trgovina je bila vedno na dobrem glasu. Tudi jaz se bom potrudil, da bom svojim odjemalcem postregel kar najbolje mogoče z vsakovrstnim okusnim blagom in vedno svežim mesom.

Rojaki prepričajte se — obiščite me.

Se toplo priporoča

GEORGE LISJAK, lastnik

110 — 57th STREET, PITTSBURGH, PA.

Splošno priznanje in vsestransko zadovoljstvo

zavlada med odjemalci "Schrumm & Schrumm izdelkov.

V zalogi imam sledeče izdelke: — **EXTRA SPECIAL:** — Schrumm & Schrumm preparacija, — vsaki paket vsebuje 4 predmete: importirano nemško hmelje, najboljši sladki malt, steklenica Flavorama cvet, kateri da pivi pravi pristni okus in Gelatinum.

Iz vsakega paketa se lahko naredi 8 galonov najfinejsega domačega piva. Cena $2.00 paket.

(OPOMBA) Vsaki paket vsebuje coupon, katerega vrednost je 20c.

Dalje imam v zalogi special Heidelberg Brand Malt & Hops, ki je med ljudstvom jako priljubljeno. Cena: Set $1.00

Na razpolago imam dalje "Krambambuli" — to je preparacija za fino pivo, katerega ni potreba nič kuhati. Cena: $1.00 za preparacijo.

Pri naročbi 6 ali več gori — omenjenih predmetov dajem znaten popust.

Dalje prodajam in razpošiljam v vse naselbine najboljše extracte (svete) kot Bourboun, Rye, Scotch, Cognac, Kimel Rum, Dry Gin, e. t. d. Cena: $1.00 steklenica.

Pri večjih naročilih pa dam znaten popust.

Naročilom iz naselbin izven Chicage je pridjati potrebno svoto Money Order ali draft čeku. Moj naslov je:

LEO JURJOVEC

Edini Slov. Zastopnik za "SCHRUMM & SCHRUMM" izdelki v Združ. Državah.

1840 West 22nd Place, Chicago, Illinois

Phone Canal 3839

KADAR HOČETE

prodati Vašo hišo, naznanite to meni. Če ste se namenili kupiti hišo oglasite se pri meni in jaz Vam bom postregel v Vašo zadavoljnost.

ZAVARUJEM

hiše proti ognju, tornado. Ravnotako zavarujem pohištvo, automobile proti vsaki nesreči. To se pravi, kar kdo drugi zavaruje, tudi jaz zavarujem.

Kadar potrebujete kako notarsko delo, vedite da iste tudi jaz izvršujem. Za vse se občinstvu toplo priporočam.

Joseph Zupančič

PRODAJALEC HIŠ IN ZEMLJIŠČ, ZAVAROVALNI URAD IN NOTARSKA PISARNA

1824 W. 22nd Place Chicago, Ill.

Phone CANAL 7130

ZA DRUŠTVA

cerkvena, podporna ter razne slavnosti.

Svetinje, gumbi, trakovi z napisi, regalije znake itd.

Pečati, štampilje in druge potrebščine naročite pri

A. S. & EDINOST

1849 WEST 22ud STREET
CHICAGO, ILL.

CLEVELANDČANJE!

kadar potrebujete pogrebnika se spomnite vedno na prvi slovenski pogrebni zavod

GRDINA IN SINOVI
1053 — E. 62nd St.
CLEVELAND, OHIO

Primite za bližnji telefon in pokličite:
Randolph 1881 ali 4550.

LOUIS STRITAR

se priporoča rojakom za naročila premoga, katerega pripeljam na dom. Prevažam pohištvo ob času selitev in vse kar spada v to stroko.

Pokličite me po telefonu!

2018 W. 21st Place
CHICAGO, ILL.
Phone: Rosevelt 8221.

PISANO POLJE

J. M. Trunk.

Calles, predsednik Mehike, je katoličan, a preganja cerkev, kjer le more. Svojo hčerko pa je poslal k sestram v San Diego, Cal., v vzgojišče. Tako so delale razne liberalne korifeje tudi v starem kraju. Drugim branijo, sami pa sprejemajo.

* * *

Del. Slovenija me pozivlja, naj prečitam poročilo neke angleške komisije o ruskih razmerah pod sedanjim režimom. Sem, sem. Ampak jaz sem trdo pečen grešnik in hud nevernik pri takih poročilih. Marsikje sem pogledal za kulise. Vem, kako se dela. Mnogokaj se lahko vidi, kar naj bi se videlo, a še večkaj se prikrije, kar naj ne pride na dan. Blagor onemu, ki na — komisije veruje. Jaz ne. Bolj blizu pride resnici človek, kateremu oblasti ne napravljajo nobenih sprejemov. Tak je n. pr. H. Gordon Selfrige. Vsebino svojega poročila izraža v besedah: "There is no laughter in Russia — iz Rusije je izginil smeh." Dalje pravi poročilo:

"There are no well-dressed or even reasonably well-dressed women, nor well-groomed men.

"The Russians look as tho the ware happy only when they are thoroly miseraable.

"Everywhere I went I was struck by the prevailing poverty and by the sad faces of the people. Excepting the officers of the Soviet, with whom we had occasional talks during our trip. I don't remember seeing a single smile the entire time.

"At the opera, or in the street afterward, in Leningrad, I could see no one other than myself wearing a dinner jacket.

"The men and women occupying a box next to mine wore the poorest clothing and were obviously from a type of people that our own workers would regard as low class. Many of the men had their feet wrapped in sacking; Russians cannot afford to buy boots, or, as it would seem, cannot even buy carpet slippers or wooden clogs.

"The palatial hotels of Leningrad and Moscow, so well known to prewar globe trotters, are almost reduced to mausoleums. The attendants work in their shirt sleeves and the food is poor, but prohibitively high priced. It costs twice as much to live in a Russian hotel as in the most exclusive London hotels.

"Since the war plumbing and general repairs seem to have been completely neglected, so that the bath-tubs and the water pipes are in a constant state of leakage.

"There is evidence on all sides, that Communism kills progress, ambition, incentive and hope. It reduces human beings to the lowest possible level and destroys individuality.

"The shops are decolate. They are either state-owned or co-operative — if there is any difference between these two systems. The goods on sale are of the very poorest qualities, while the prices are very high, indeed.

"In theory, the educational system of the Soviet sounds progressive, but in practice it cannot be recommended.

"The children look poor in mind and body, and their teachers are sad looking people, in the shabbiest clothing. I was told by one of the intelligence officers of the government that tuberculosis is to be found on every hand because of malnutrition."

* * *

Sakramiš, kaj pa to?? Gorilom in šampanzom in vsem takim "dedom" baje hudo prede. Nevarnost je, da prideje revčki ob vso čast. Menda se ne bodo od samega obupanja vsi obesili?? Kaj je? Poglejte ljudje opični. London, July 6th: "Scientists. . . učenjaki so opustili idejo, da bi človek izviral iz opic. Po izjavi prof. E. N. Fallaize, secretary of the Royal Anthropological Institute, se učenjaki oklepalo teorije (hvala, da samo teorija, gorilom bo odleglo. .) da ljudje izvirajo od nekega prednika, ki je bil pred opicami in človekom, a je skupni "ded" (ancestor) obeh.

"It has been some time since scientists in general gave up the search for a 'missing link' as the explanation of the gap between man and monkey," he said, "and they have been looking for fossil remains which historically precede both man and monkey, yet embody the characteristics of both."

To je vsekako pravo Jobovo poročilo, in more gorilom in človeškim opicam zaceliti srčne rane le, ker gg. pravijo, da imajo vsi skupnega "dedeja."

Kaj bo zdaj z Hrdličkom, ki je v Indiji našel "missing link," in z onim profesorjem, ki ga je našel v Afriki?

Ko smo v Avstriji slavno "zmagovali," se je včasih poročilo od "zmage" glasilo: "Armade so se "umgrupirale". . . Mi smo seve izobesili zastave, požrli vse, a končno smo le prišli na to, da je bilo — batin več ko dovolj. Ali se ne bo treba tudi vsem socialističnim klubom "umgrupirati," kjer se dozdaj gospodu gorilu zažigali kadilo kot svojemu slavnemu "dedeju"??? Roba, ajgentlih, roba, kako se svet nekako čudno vrti.

* * *

Dogodek šte. 104 je resničen. Vem zanj, ne tajim. Gospodine, pomiluj. . . vsak ima svoje slabosti, največ jaz. Se pa tudi popravi in se je, vem.

Mussolini sprejel kraljevo vabilo.

Rim, Italija. — Premier Mussolini se bo odzval vabilu kralja, ki ga je povabil na oddih v svojo palačo v San Rossore. Udeležil se bo tudi poroke princezinje Mafalde.

—o—

Smrt vsled opeklin.

Obleka se je vnela dveletnemu otroku posestnika Kralja v Novi vasi pri Lescah. Ko so 15. m. m. bili starši na polju in so se otroci igrali pri štedilniku, se je malemu vnela obleka. Ko so prišli starši domov, je otrok čez pol ure vsled opeklin umrl.

Kako lahko povečate svoje udobnosti v poletju.

Lahka prebava in redno izčiščenje sta glavna pogoja, da se človek v poletnem času dobro počuti. Nikakor ne morete misliti na udobnost, če je vaše črevesje zabasano in polno strupenih plinov. Trinerjevo grenko vino vam izčisti črevesje, ga drži v redu, pomaga prebavi, povrača zdrav okus in utrjuje ves vaš telesni sistem. Meseca julija in avgusta bi morali vedno imeti doma pri rokah steklenico Trinerjevega grenkega vina, posebno še, če greste kam na počitnice. To vino vam bo odstranilo vse želodčne neprilike, da boste lahko krasne dneve poletja v veselju in udobnosti preživeli. Ako tega vina nima vaš lekarnar, pišite naravnost na: Joseph Triner Comp., Chicago, Ill. Za utrujene noge je Trinerjev Liniment najboljše zdravilo, za kurja očesa in otiske na nogah pa rabite Triners' Corn Remedy. Čudili se boste, kako naglo vam bo to zdravilo pomagalo.